Parònims i mots que es confonen

Els parònims s'escriuen o sonen gairebé igual, però volen dir coses diferents. A l'examen surten com a opció trampa als textos amb buits, i a les redaccions un error d'aquest tipus canvia el sentit de la frase.

MOT	SIGNIFICAT	EXEMPLE
actitud	**manera de comportar-se**	Té una actitud positiva.
aptitud	**capacitat per fer una cosa**	Té aptitud per a la música.
afecte	**estimació**	Li té molt d'afecte.
efecte	**conseqüència**	La mesura no ha tingut cap efecte.
adoptar	**prendre (una decisió, un fill)**	Han adoptat noves mesures.
adaptar	**ajustar a una altra cosa**	Han adaptat la novel·la al cinema.
prevenir	**evitar un perill**	Cal prevenir els incendis.
preveure	**veure o calcular per endavant**	No havíem previst tanta gent.
infligir	**imposar (un càstig, una derrota)**	Li van infligir una derrota dura.
infringir	**no complir (una norma)**	Ha infringit la llei.
eminent	**molt destacat**	És un eminent científic.
imminent	**que passarà aviat**	L'arribada és imminent.
ratificar	**confirmar**	El parlament ha ratificat l'acord.
rectificar	**corregir**	Ha hagut de rectificar les declaracions.
assolir	**aconseguir**	Hem assolit els objectius.
assolar	**destruir**	La tempesta va assolar la costa.
al·lusió	**referència**	Va fer al·lusió al pressupost.
il·lusió	**esperança, alegria**	Li fa il·lusió el viatge.

1 Més parelles que es confonen

PARELLA	DIFERÈNCIA
orgue / òrgan	L'orgue és l'instrument; l'òrgan, una part del cos o una institució.
tro / tron	El tro sona durant la tempesta; el tron és el seient del rei.
dades / dates	Les dades són informació; les dates, dies del calendari.
mida / mesura	La mida és la dimensió (una talla, un moble a mida); la mesura, l'acció de mesurar o una disposició (prendre mesures).
embús / embut	Un embús és una retenció de trànsit; un embut, l'estri per passar líquids (i «sense embuts», sense dissimular).
tauler / taulell	Al tauler hi ha anuncis o s'hi juga als escacs; al taulell d'un bar o d'una botiga s'hi serveix.
esborrany / esborrador	L'esborrany és la primera versió d'un text; l'esborrador, l'estri per esborrar la pissarra.
els fulls / les fulles	Els fulls són de paper; les fulles, dels arbres.
capsa / caixa	La capsa és petita i de tapa (de sabates); la caixa, més gran (de mudança, de cartró).
addició / addicció	Addició és afegir o sumar; addicció, dependència.
rendible / rentable	Rendible és la forma correcta; «rentable» és un castellanisme.

2 Mots que no volen dir el que sembla

- **Emplenar** un formulari, no «complimentar-lo»: *complimentar* vol dir fer compliments.
- **Constipat** és refredat, no restrenyiment.
- **Molestar** i **destorbar** són correctes; *molestar-se a fer una cosa* vol dir prendre-se la molèstia.

Practica-ho

Omple els buits. Les solucions són al final.

1 Té una _____ molt positiva davant els problemes.
○ actitud ○ altitud ○ aptitud

2 El medicament encara no ha fet _____.
○ afecte ○ efecta ○ efecte

3 Ha _____ la llei i l'han multat.
○ infligit ○ infringit ○ infrinjit

4 No havíem _____ que vindria tanta gent.
○ prevenit ○ previngut ○ previst

5 L'arribada del temporal és _____.
○ eminent ○ imminent ○ inminent

6 Heu d' _____ el formulari abans de divendres.
○ complimentar ○ cumplimentar ○ emplenar

7 L'equip ha _____ tots els objectius de la temporada.

○ asolit ○ assolat ○ assolit

8 Li fa molta _____ anar a Roma.

○ al·lusió ○ il·lusió ○ ilusió

Les meves notes

Solucions

1. **actitud**. «Actitud»: manera de comportar-se. «Aptitud»: capacitat.
2. **efecte**. «Efecte»: conseqüència. «Afecte»: estimació.
3. **infringit**. «Infringir» una norma; «infligir» un càstig.
4. **previst**. «Preveure»: veure per endavant. Participi: «previst».
5. **imminent**. «Imminent»: que passarà aviat.
6. **emplenar**. Un formulari s'emplena; «complimentar» és fer compliments.
7. **assolit**. «Assolir»: aconseguir. «Assolar»: destruir.
8. **il·lusió**. «Il·lusió»: alegria, esperança. «Al·lusió»: referència.